

Sissela Malmgren
sissela.malmgren@varmdo.se
08-570 471 50
Miljöinspektör

Älvsala Nya Tomtagareförening
c/o Monica Ekvall
Kungsholms strand 119
112 33 Stockholm

ÄLVSALA 1:1: Förslag till beslut och inspektionsrapport

Ärendet

Miljöinspektör på bygg- och miljöavdelningen (BMA) utförde 2017-05-18 ett tillsynsbesök på verksamheten Älvsala Nya Tomtagareförening. Närvarande vid besöket var Stefan Lind, Olle Ljungdahl, Niclas Lindhoff och Svante Fransson för verksamheten samt Sissela Malmgren för myndigheten.

Under inspektionen kontrollerades utvalda tillsynsområden i verksamheten för att se att miljöbalken och tillhörande förordningar följs. Syftet med inspektionen är att fastställa att verksamheten arbetar aktivt med att förebygga risker för människors hälsa och miljön.

Förslag till beslut

BMA anser att det efter inspektionen bör vidtas åtgärder och att uppgifter bör inkomma. Denna skrivelse är inget fastställt beslut, utan en bedömning och ett förslag till att besluta om åtgärder samt att inkomma med uppgifter.

Något beslut om att förelägga dig som verksamhetsutövare att vidta dessa åtgärder kommer inte att fattas om du anser att åtgärderna är motiverade och rimliga att genomföra inom nedan angiven tid. Informera i sådant fall bygg- och miljöavdelningen att åtgärderna är utförda och inkom med uppgifterna så snart som möjligt, dock senast **2017-08-15**. Efter det utsatta datumet kommer ett beslut om att utföra åtgärderna att fattas. Ett sådant beslut är möjligt att överklaga.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden överväger att besluta om följande åtgärder för verksamheten Älvsala Nya Tomtagareförening (814000-3552)

1. Att ta fram en handlingsplan gällande utfasning av TBT.
2. Inkomma med en handlingsplan för att beskriva hur frågan om miljövänlig båtbottentvätt ska lösas inom verksamheten.

Inspektionsrapport

Uppföljning från tidigare tillsynsbesök

Vid den förra miljöinspektionen 2013 påtalades att verksamheten behövde:

- hitta en lösning för en framtida miljöanpassad båtbottentvätt.
- ta fram ett egenkontrollprogram
- ta fram riktlinjer till hamnens båtägare.

Beskrivning av verksamheten

Verksamheten är en småbåtshamn med ca 190 stycken båtplatser. Vintertid har klubben även ca 27 stycken båtar på vinteruppläggning. Allt arbete och underhåll av båtarna sköts helt av båtägarna själva. Verksamheten hjälper till med sjösättning och upptag. Verksamheten har ingen gästhamn. Inom verksamheten finns det en ramp, en kran hyrs in vid upptag och sjösättning. Hamnen har ingen toatömningsstation och de ser ingen behov av det då det finns andra att åka till i närheten samt få båtar som har toalett.

Bottenfärger och båtbottentvättning

Verksamheten hanterar själva inte några färger, däremot gör båtägarna det. Verksamheten har information om färger m.m. på hemsidan och gör regelbundna utskick via e-post, exempelvis har kemikalieinspektionens lista över godkända färger skickats ut under våren. Det finns inga skriftliga avtal eller liknande mellan verksamheten och båtägarna som säkerställer vilka färger som används.

Underlaget vid båtuppställningsplasterna är av grus och det finns ingen spolplatta eller annan lösning för att tvätta båtar på ett miljömässigt godtagbart sätt. Verksamheten uppmanar dock sina båtägare att använda en giftfri, hård bottenfärg och att marken ska skyddas med presenning samt att vattnet ska samlas upp ifall att tvätt ska ske. Verksamheten har funderat över att införskaffa en miljöanpassad båtbottentvätt men har ännu inte löst frågan. Verksamheten har exempelvis tidigare försökt att söka LOVA-bidrag för en Hull-washer men de fick tyvärr nej då pengarna var slut.

Handlingsplan för utfasning av TBT

Verksamheten vet inte om TBT (tributyltenn) har sanerats från äldre båtar eller om det kan finnas kvar på båtskroven. Verksamheten har inte ställt några krav på båtägarna gällande utfasning av TBT.

Kemikaliehantering

Det fanns inga kemikalier inom verksamheten.

Avfallshantering

Allt avfall var båtägarna själva skyldiga att ta om hand.

Vatten & Avlopp

Inom verksamheten finns en mulltoa på land som delas med badplatsen intill.

Egenkontroll

Det fanns rutiner för miljöarbete i hamnen inom verksamheten. Information om miljöfrågor till medlemmarna finns på deras hemsidan, deras Facebook sida och visst material skickas ut via e-post. Styrelsen hade till viss del övervakat hur miljöarbetet i hamnen hade gått till och om någon hade skrapat eller gjort liknade arbeten utan skydd för marken hade styrelsen delat ut en presenning och sedan fakturerat båtägaren.

Övrigt

Verksamheten saknade absorptionsmedel samt tillhörande redskap.

Verksamheten förbrukar ingen energi förutom att det finns två elstolpar som kan användas tillfälligt för arbeten i hamnen.

Bedömning

Bottenfärger och båtbottentvättning

Verksamheten bör ha skriftliga avtal med båtägarna gällande vilka typer av färger som är godkända att användas inom deras verksamhet eller på annat sätt försäkra sig om vilka färger som används.

Verksamheten behöver lösa frågan gällande miljöanpassad båtbottentvätt inom verksamheten. Antingen behöver verksamheten investera i någon form av ny utrustning, välja en annan teknik för att skydda båtskroven, börja rena tvättvattnet eller sluta måla sina båtar samt sanera båtarna från gamla färglager.

Tvättning av båtar målade med antifoulingfärg (giftiga båtbottentvätt) utan uppsamling av vatten och efterföljande rening leder till markföroreningar samt vattenföroreningar av exempelvis hav, insjöar samt dricksvatten. Tvättvattnet innehåller oorganiska färgrester som har en negativ inverkan på organismer i hav och vattendrag, vattnet behöver därmed renas innan det återförs till miljön. Tvättvatten från båtar är ett avloppsvatten och definieras som en flytande orenlighet enligt 9 kap. 2 § Miljöbalken.

Om man endast tvättar rena båtar, det vill säga båtar som man slutat måla med antifoulingfärg och som sanerats från gamla färglager kan tvättning ske i princip var som helst och inga miljökrav finns på rening av vattnet.

En spolplatta behöver anmälas till kommunen. Den räknas som en anmälningspliktig ”annan avloppsanordning” som åsyftas i 13 § andra stycket i Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH, 1998:899). Kommunen skriver därefter ett beslut med ett föreläggande om skyddsåtgärder och andra villkor för driften exempelvis ska havs- och vattenmyndighetens riktlinjer gällande utsläppsnivåer uppfyllas.

Handlingsplan för utfasning av TBT

TBT (tributyltenn) är cancerframkallande och mycket giftigt för vattenlevande organismer. Färg innehållande TBT har varit förbjudet att sälja för användning till fritidsbåtar sedan 1989 och 2008 förstärktes förbudet att gälla alla svenska fartyg oavsett storlek eller trafik. Sedan 2008 är det inte bara förbjudet att applicera båtbottnfärg innehållande TBT utan det får inte alls förekomma på skroven.

Höga halter TBT har uppmätts i sediment och mark samt höga halter av tenn (härrörande från TBT) har också nyligen uppmätts på båtskrov i Stockholms län, vilket tyder på att gamla underliggande lager färg finns kvar på båtarna. Båtar som någon gång har målats med färger som innehåller TBT måste därför saneras, även om båten har ommålats med andra färger efter det, då underliggande färglager kan läcka TBT. Båtbottnar som någon gång har målats med okänd båtbottnfärg kan vara potentiellt förorenade med TBT då de tidigare kan ha målats med båtbottnfärg innehållande TBT.

För att utesluta TBT kan båtklubben exempelvis sanera båtbottnar från all båtbottnfärg. Tänkt på att saneringsarbetet måste utföras fackmässigt så att den som sanerar, samt miljön, inte exponeras för TBT och andra kemikalier. Saneringen utförs så att inget spill/läckage uppstår och resterna behöver samlas in och omhändertas som farligt avfall.

Ett steg i riktningen att kunna ta fram en handlingsplan för avveckling av TBT är att inventera båtarna inom verksamheten och dokumentera inventeringen. Inventering kan exempelvis göras genom att årsbestämma båten och genom det dra slutsatser kring huruvida båten kan vara påmålad med TBT-färg eller ej.

Inom verksamheten finns det äldre båtar som kan misstänkas ha TBT på sina båtskrov. Vid inspektionen utfördes indikationsmätning med XRF-mätare som används för att leta efter metaller på exempelvis båtskrov och i mark. Indikationsmätningarna visade att det med stor sannolikhet finns kvar TBT på en av tre uppmätta båtar. Den första båten gav utslag på tenn på en av tre mätningar, båt nummer två visade inget utslag av tenn och den tredje båten visade utslag av tenn på alla tre mätningar. Indikationsmätningarna tydliggör att verksamheten behöver ta tag i TBT problematiken och behöver börja arbeta aktivt med dessa frågor. Forskningsstudier visar att om XRF-mätaren visar förekomst av tenn så finns det med stor sannolikhet TBT på båten.

Vid indikationsmätningar på marken visade det att marken innehöll förhöjda halter av föroreningarna Barium, Koppar, Zink och Järn. De uppmätta Zinkhalterna var höga. Om man vill säkerställa föroreningshalterna exakt behöver provtagning utföras och analyser skickas till laboratorium. Uppmätta föroreningsnivåer föranleder för närvarande inga åtgärder från myndighetens sida men det kan bli aktuellt exempelvis vid ändrad markanvändning och efter mer ingående provtagning.

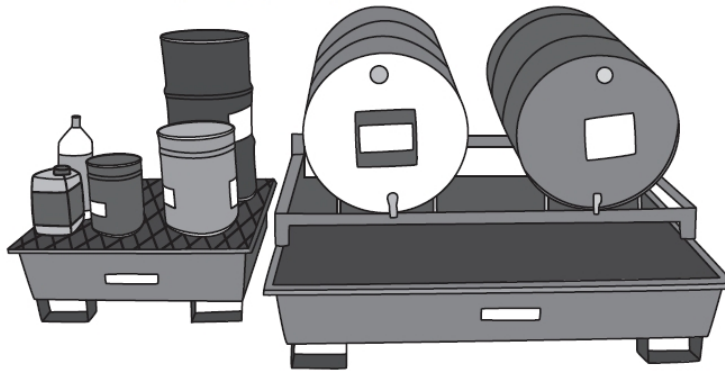
Kemikaliehantering

Invallning

I utrymmen där faroklassade kemiska produkter förvaras bör verksamhetsutövaren säkerställa att förvaringen inte medför risk för utsläpp till mark eller vatten vid ev. spill eller läckage. Exempelvis innebär detta produkterna bör vara invallade. Invallningen kan antingen utföras som ett uppsamlingstråg där produkterna förvaras stående i en behållare som möjliggör uppsamling av ev. spill eller läckage. Denna behållares volym bör då rymma den största behållarens volym samt 10 % av summan av övrig lagrad volym i samma behållare.

Om du har ett särskilt förråd avsett för lagring av kemiska produkter eller avfall i flytande form så bör du kontrollera att dörröppningen har tillräckligt hög tröskel och att väggarna är täta mot golvet. Ska förrådet fungera som en invallning bör det, precis som andra invallningar, rymma det största kärlets volym plus 10 % av övriga kärlets volym.

Kemikalielagring på uppsamlade kärll.

Egenkontroll

Verksamheten bör arbeta aktivt med att informera sina medlemmar om alternativa metoder till att bottenmåla samt uppdatera sina medlemmar regelbundet om nya rutiner och information om miljöfrågor.

Övrigt

Verksamheten bör se över sina rutiner gällande förebyggande arbete vid tillbud och olyckor. Där kemikalier hanteras eller förvaras bör det finnas absorptionsmedel och tillhörande verktyg som möjliggör uppsamling av ett eventuellt läckage. Det är även viktigt att alla känner till rutiner kring tillbud och olyckor. Vid en akut olycka eller ett tillbud ska räddningstjänsten kontaktas men BMA ska också alltid informeras efter en incident. En situationsplan som visar var exempelvis cisterner och vattenbrunnar finns är ett bra underlag vid en oväntad händelse.

Uppföljning vid nästa tillsynsbesök

Avvikelserna nedan bedöms inte vara av sådan allvarlig art att de behöver

åtgärdas lika omgående som avvikelserna som finns i föreslaget beslut. De kommer att kontrolleras vid nästa ordinarie tillsynsbesök.

1. Verksamheten bör försäkra sig om vilka färger som används på båtarna.
2. Om kemikalier förvaras inom verksamheten bör de förvaras invallade.
3. Verksamheten bör arbeta aktivt med att informera sina medlemmar om alternativa metoder till att bottenmåla.
4. Verksamheten bör arbeta aktivt för att ge sina medlemmar information om verksamhetens rutiner gällande miljöarbetet.
5. Verksamheten bör se över sina rutiner gällande förebyggande arbete gällande olyckor och tillbud och se till att absorptionsmedel och tillhörande redskap finns att tillgå i nära anslutning till hantering och lagring av samtliga faroklassade kemiska produkter. Verksamheten bör införskaffa länsar för att kunna samla upp föroreningar från en läckande båt och upprätta en situationsplan över verksamheten.

Information och upplysningar

Avgift

Enligt miljöbalken 27 kap. 1 § har bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden rätt att ta ut avgift för provning och tillsyn enligt miljöbalken, tillhörande föreskrifter samt förordningar inom balkens tillämpningsområde. Kommunfullmäktige har antagit taxa för Värmdö kommuns provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelslagen. Av taxan framgår vilken avgift som ska tas ut. Enligt 9 kap. 5 § i förordningen om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken kan beslut om avgift gälla omedelbart även om det överklagas.

Exempel på vad som ingår i handläggningstiden:

- Registrering, komplettering, inläsning och beredning av inkomna ärenden.
- Platsbesök
- Behandling av inkomna handlingar
- Upprättande av skrivelser, rapporter och beslut
- Kontakter med sakkunniga, t.ex. jurister
- Resor (max fyra timmar per platsbesök)

Enligt denna taxa kommer verksamheten få en årlig avgift som finansierar tillsynen. Beslut om årlig avgift kommer att fattas i ett separat beslut.

Synpunkter

Vid eventuella frågor, funderingar eller synpunkter går det givetvis bra att kontakta undertecknad, enklast via e-post.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Sissela Malmgren
Miljöinspektör

Bilagor:

Informationsblad TBT
Information om sanering av båtskrov

Sändlista:

Via e-post
Hamnkapten@alvsala.se